

Sammen om et bæredygtigt Gentofte

Idékatalog

Idekataloget samler de konkrete ideer til handlinger, som er opstået i opgaveudvalgets arbejdsproces. Ideerne er rubriceret i forhold til strategiens indsatsområder samt strategiens afsluttende afsnit om formidling og forankring. Idékataloget kan være til inspiration for borgere, foreninger, virksomheder og Gentofte Kommune til fælles handlinger, der kan fremme bæredygtigheden i Gentofte.

Idekataloget omfatter alene de konkrete idéer, som spontant er fremkommet i arbejdet med at udarbejde Gentoftes nye bæredygtighedsstrategi. Idekataloget er derfor ikke nogen udtømmende beskrivelse af de muligheder, der ligger indenfor de enkelte indsatsområder.

RESSOURCEFORBRUG

Ideer der understøtter at 'Videreudvikle affaldshåndtering hos borgere og virksomheder'

- Fødevarerbutikker kunne indføre en form for pantsystem på flergangsemballage. Borgere får udleveret fødevarer i genbrugsemballage og betaler en pant, som de får igen, når de afleverer emballagen tilbage.
- Indkøb uden emballage.
- Handelsstandsforeningen kunne lave net med 'Et grønt Gentofte'. En pose til butikker, som træffer bæredygtige valg og viser, at de er del af 'det grønne hold'. Måske kan der på en bon stå forneden; 'Du har netop handlet i en grøn butik'.
- Dagligvarebutikker kunne sortere organisk, hvis det er en økonomisk merværdi.
- Fokuserer på madspild sammen med dagligvarebutikker, skoler, foreninger og ildsjæle.

Ideer der understøtter at 'Styrke genbrug'

- Større fokus på direkte genbrug. Måske en bemandet station, som hjælper med udpegning af brugbare ressourcer.
- Udvide iGenbrugs aktiviteter med møbelrenovering og byggematerialer. Det vil kræve mere plads – gerne en lagerhal, men vil også give flere jobs til udsatte. Evt. samarbejde med andre kommuner, som har industriområder med plads.
- iGenbrug kunne lave aftaler med dag- og fritidsinstitutioner om en rotationsordning for legetøj.
- Hente glemte tøj fra skoler ind et par gange om året og sælge/bytte eller give det videre.
- Udvikle reparationsnetværk og vejledning på kommunens hjemmeside om, hvor man skal henvende sig for at få kontakt/viden om reparation eller etablering af reparationsværksteder. Det vil være muligt at trække på erfaringer fra Høje Taastrup/Energicenter, der har kørt det i en årrække, og fra reparationsnetværk i form af Reparationsguiden.dk. Inddragelse af fagkompetente seniorer, der har forladt arbejdsmarkedet. Etablering af arbejdspladser for jobsøgende og/eller flygtninge, herunder skabe integration og udvikling.
- Skabe stillinger på baggrund af cirkulær økonomi, og skabe innovation ved samarbejde mellem studerende (y-generationen) på uddannelsesinstitutioner, borgere og virksomheder. Hjælpe borgere, der er på kanten af arbejdsmarkedet ind i netværk og værksteder i forbindelse med cirkulær økonomi.

Ideer der 'Understøtter deling'

- Understøtte/vejlede om muligheder/eksempler på f.eks. værktøjsdeling.
- Orientering om mulige mødesteder for borgere, der ønsker at indgå i fællesskaber digitalt eller fysisk (det offentlige bibliotek kan udvikles som decentral). Iværksætte blogs eller lignende, hvor borgere, virksomheder, grundejerforeninger, boligselskaber m.fl. kan udveksle oplysninger.
- Byggemarkeder kunne leje flere typer af ting ud. Måske kunne de stå for små maskinstationer i grundejerforeninger.
- Butikker kunne dele faciliteter, eksempelvis varevogn og andet udstyr, som ikke bruges særlig ofte.

MOBILITET

Ideer der understøtter at 'Motivere børn, unge og forældre til bæredygtig mobilitet'

- Støtte op om, at børn cykler og går mere fx fra skole til idræt. Måske samarbejde mellem idrætsvirksomheder, skoler, cyklistforbundet, kommunen og en virksomhed, der kunne sponsorere frugt (undgå lavt blodsukker).
- Hvad skal der til for at børn cykler i skole? Understøtte at børnene cykler i grupper. Fokus på børn – Gentofte som grøn cykelby for børn.

Ideer der understøtter at 'Lokal bæredygtig mobilitet tydeliggøres og/eller videreudvikles'

- Fokus på at informere om mobilitet og transportvalg i forbindelse med velkomst til nye borgere og virksomheder, herunder individuel rådgivning med afsæt i behov.
- Intelligent skiltning og trafikregulering, herunder en mere operationel søgning på mobiltelefon i forbindelse med parkering, tog, bus, taxa og samkørsel i de daglige gøremål (smart city).
- Deling af parkeringspladser
- Regulering af trafiklys, så der bliver grøn bølge for cykler, eksempelvis på Bernstorffsvej.
- Flere cykelparkeringspladser i forbindelse med stationer og busstoppesteder, cykelstier, overdækning af cykelparkeringspladser og fokus på tryghed.

BYGNINGER

Ideer der understøtter 'Samarbejde og oplysning til boligejere om grønne valg ved nybyggeri og renoveringer'

- Cirkulation af bygningsdele
- Genbrugsbeton

Ideer der understøtter at 'Dele lokaler, faciliteter og anlæg mest muligt'

- Nytænke lokale-tankegangen på skolerne. Lade de større klasser flekse – evt. afprøve på et gymnasium.
- Multifunktionelle bygninger.

BYRUM

Ideer der understøtter 'Udvikling sammen med borgere, virksomheder, foreninger mfl.'

- Farmers Market
- Midlertidig indretning af byrum til ophold og fysisk aktivitet, der bidrager til liv, identitet og trivsel ved midlertidig lukning af vejstrækninger eller lignende, som eksempelvis markedspladser og bilfri zoner.

Ideer der understøtter 'Multifunktionelle byrum, der understøtter forskelligartet brug'

- Tænke stationerne som offentlige rum, der signalerer bæredygtighed ved at understøtte at funktionstømte stationsbygninger rummer private aktiviteter, der har fokus på bæredygtighed.
- Lave økologisk køkkenhave på kirkegården – sælge lokale fødevarer.

DET GRØNNE & DET BLÅ

Ideer der understøtter 'Viden og læring'

- Fokus på forskellige havetyper med intensiv/ekstensiv drift, delehaver (fx mellem borgere og institutioner)
- Dyrkning af offentligt grønne arealer kan skabe brobygning, integration, minus mobning-, og formidle begrebet "fra haver til maver".

Ideer der understøtter 'Mere naturkvalitet – "vild med vilje"'

- Fokus på forskellige havetyper med intensiv/ekstensiv drift, permahaver (uden drift og pleje).
- Etablering af grønne haver, -tage, -vægge, strækninger og pladser, – og alternativer til den traditionelle naturpleje.
- Mindre klipning af grønne arealer – evt. mellem vejbaner. Reducere pleje til en gang om året.
- Udarbejde træpolitik.

Ideer der understøtter 'Indsatser der bygger på partnerskaber og private initiativer'

- Fokus på forskellige havetyper med intensiv/ekstensiv drift, delehaver (mellem borgere og institutioner), lommeparker (anvendelse til urban farming), parker (som kan understøtte fødevarerproduktion).
- Udvidelse af Frøbibliotek (Frøbiblioteket er en realitet – etableret i april 2016 på Ordrup bibliotek) samt ønsker til biodiversitet og klimatilpasningsinitiativer.
- Fokus på borgerinddragelse ved artstælling, eks. ved inddragelse af Y-generationen.
- Udbyde kurser i dyrkning af nyttehaver og arrangementer omkring havedyrkning og kompostering.
- Etablering af komposteringsanlæg i nyttehavedeforeninger, for at etablere demoanlæg med grønne løsninger i gårdanlæg i Hellerup etc.
- Skabe projekter på tværs af matrikler.
- Få dagligvarebutikker til at sælge lokalt dyrkede grøntsager.

KLIMATILPASNING

Ideer der understøtter at 'Klimatilpasning kan styrke Gentoftes byrum' og at 'Mere naturkvalitet sammen med klimatilpasning'

- Udvikle lokal regnvandstilbageholdelse og -forsinkelse. Summen af mikroløsninger kan være stor, som eks. regnvandstønder, grønt tag eller bassiner i den private have. Lokal opmagasinering af vand hos de enkelte borgere bidrager i begrænset omfang til at løse de

store oversvømmelsesudfordringer, men det kan være godt at opmagasinere vand til brug for fx vanding i tørre perioder.

- Afprøve oversvømmelses-kritiske områder med permeabel vejbelægning.
- Videreudvikle forsinkelse af regnvand i den øvre jordkasse. Kan vi med mindre indsatser, jordprikning, fuger eller lignende skabe bedre plads til den ekstreme vand og reducere overfladeafstrømning?

Ideer der understøtter 'Fokus på samarbejde'

- Afdække borgernes ønsker og behov forud for at man lukker tegnefasen/få borgere og virksomheder tidligere ind i processen, helst allerede når problemet skal beskrives. Samle de mennesker, der har en udfordring (eksempelvis oversvømmelser), med henblik på at de i fællesskab finder løsninger, der passer for dem. Understøtte med faglig bistand.

FORMIDLING OG FORANKRING

Ideer der understøtter 'Fokus på formidling og kommunikation'

- Øge bevidsthed gennem flere borgermøder, temamøder og tematiske rundvisninger.
- Formidle best practice i Gentofte – den enkelte borger, virksomhed eller forening, der har gjort en bæredygtig forskel. Som eksempelvis en andelsboligforening, der er gået et skridt længere end normalt i forhold til affaldssortering, eller boligejeren, der har energirenoveret sit hus.
- Kommunen kunne hjælpe Grundejerforeningernes fællesråd og andre foreninger med at få skrevet en artikel til deres blade, for at skabe mere opmærksomhed om bæredygtighed.
- Skabe synlighed om klima- og naturprojekter ved at flytte rådhuset ud til borgerne. Etablering af en åben pavillon, minisekretariat, virtuelle tilgange eller lign.
- Komme ud til generalforsamlinger og holde oplæg og skabe opmærksomhed.

Ideer der understøtter at 'Udvikle på drivkræfter'

- Grønne foreningers specialiserede viden kunne bruges i et samarbejde med virksomheder eller boligforeninger, så man kan få et kompost-system eller andet op at køre.
- På skolerne og i fritidsorganisationerne kunne man få de unge på banen. Fokuser på samarbejde med skolerne – gør det hot at tage ansvar, eksempelvis gennem udnævnelse af bæredygtighedsambassadører i en klasse. De går op i miljøet, der skal blot være en gulerod på den ene eller den anden måde – alt fra fællesskab til en præmie. Det kunne blive faciliteret af institutionerne.
 - Koble de unge på idéen om at tænke anderledes. Retænke mønstre og måder samfundet er organiseret på, med henblik på at gøre det mere bæredygtigt.
 - Motivere og engagere børn og unge ved at de udvikler businesscases på bæredygtige virksomheder i undervisningen? Fokus på grøn omstilling.
- Skabe dialog mellem engagerede borgere i kommunen – med henblik på iværksætter.

Ideer der understøtter at 'Arrangere fælles begivenheder, der skaber forbindelser og gejst'

- Kunne lave et stort arrangement på rådhuset – et netværks-arrangement, hvor der holdes møder og man samles om en fælles dagsorden. Det er gjort før, og trak mange forskellige til og de havde stor interesse. Bibliotekerne evt. hjælpe med at informere. Befæstningsgrad som muligt tema.

- Bibliotekerne kunne få Klaus Skytte (har skrevet om bæredygtighed) til at komme og fortælle og lave andre relevante arrangementer, der oplyser og kommunikerer. Kunne være en del af deres egen dagsorden.
- Aktiviteter er vejen frem, man lærer mens man gør, og ikke mens man læser en folder.

Ideer der understøtter at 'Udvikle digitale og fysiske platforme'

- Bibliotekerne kan facilitere møder, få det til at køre og gøre folk engagerede. Evt. facilitere bæredygtighedsgrupper – eller blot fungere som et sted man kan samles for at sparre og få idéer.
- Man kunne have en oversigt over folk, der vil donere deres tid – virksomheder, foreninger eller private.
- Skabe et dialogforum med henblik på at gøre det nemt for virksomheder at tage ideen om genanvendelse til sig.
- Anvende SMS – platformen til at kommunikere om kommende forandringer samt muligheder for at gøre en forskel for bæredygtigheden.
- Oversigt over borgere med særlige interesser/motivation eller kompetencer (Ildsjæle)/LinkedIn-kartotek.

Øvrige mere konkrete ideer til samskabelse

- Virksomheder donerer et par timer eller en dag til sociale indsatser – så kunne man også gøre dette til bæredygtighedsindsatser? En del virksomheder har potentiale i deres CSR-arbejde.
- Sikre projekters videre liv efter aflevering gennem lokalt medejerskab. Evt. oprettelse af pladslaug, evaluering og opfølgning på fejl og mangler.
- Fokus på små økonomiske puljer, der kan medfinansiere borgerprojekter (eks. op til 50.000 kr.), der skal skabe incitament til ildsjæle eller grupper, der ønsker at gøre noget særligt for bæredygtighed i Gentofte Kommune. Evt. ændre bæredygtighedsprisen til en idépris, hvor vindere får 25.000 til at igangsætte en god bæredygtighedsidé med et markant samskabelsesmoment.
- Udvikling af et virtuelt rum, der anskueliggør forandringer i byens rum. Måske med muligheder for efterfølgende at printe i 3D.
- Fælles haver og fælles projekter – fællesskabsfølelse mellem myndighed og borger. Samlingssted – (boder, events, læringssted)
- Development trust – partnerskaber/økonomiske enheder der udvikler/skaber.
- Benchmarking – mellem indsatser lokalt/konkurrencer mellem grundejerforeninger.